EV.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE
- LEGISLATION - WETGEVING
L

13-06-1985

Transmis à M.
Overgemaakt aan de H.

L. 16.687/2.

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, le 12 avril 1985, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif aux conditions de désignation ou d'agrément des organismes de droit public ou privé visés à l'article 21 des lois portant le statut des objecteurs de conscience, coodonnées le 20 février 1980", a donné le 28 mai 1985 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 12e april 1985 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de voorwaarden inzake aanwijzing of erkenning van de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen bedoeld in artikel 21 van de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980", heeft de 28e mei 1985 het volgend advies gegeven :

PROPOSANT.

Dans le texte néerlandais de la formule de proposition, il y a lieu d'ajouter les mots "op de advies" devant les mots "van Onze in Raad vergaderde Ministers".

DISPOSITIF.

Article 2.

Dans le texte néerlandais, la phrase introductive du paragraphe ler serait mieux rédigée comme suit :

"De van een publiekrechtelijke instelling uitgaande aanvraag om aanwijziging moet vermelden :".

Au même paragraphe ler, il y a lieu de remarquer qu'il n'est pas d'usage de placer des tirets avant 1°, 2°, 3°, ...; ces tirets devraient donc être omis. La même remarque vaut pour les articles 6 et 7.

Le texte néerlandais du 2° devrait être rédigé comme suit :

"2° de jaarlijkse werkperiodes en de dagelijkse werktijdregeling;".

Le 3° du paragraphe ler impose à l'organisme de droit public de préciser le caractère d'utilité publique des tâches qu'il accomplit. Cette précision est inutile de la part d'un organisme de droit public dont les tâches sont nécessairement d'utilité publique.

.../...

La rédaction suivante est dès lors proposée :

"3° la description des tâches qu'il désire faire exécuter par l'objecteur de conscience;".

L'emploi du mot "description" en lieu et place du mot "nomenclature" indique que les tâches confiées à l'objecteur de conscience seront précisées, ce qui permettra le contrôle.

Le 4° du même paragraphe ler prévoit que l'organisme de droit public doit indiquer l'identité et la qualité de la personne qui peut engager sa responsabilité à l'égard du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique. Cette disposition paraît répondre à l'obligation qui est prévue par la loi à la charge de la personne de droit public d'assurer le contrôle quotidien de l'objecteur de conscience. Si telle est l'intention du Gouvernement, la disposition devrait être rédigée de la manière suivante :

"4° l'identité et la qualité de la personne qui assurera le contrôle quotidien de l'objecteur de conscience;".

Au 5°, l'expression "cet effectif doit comporter trois personnes au moins" n'est pas, comme les autres dispositions du paragraphe ler, un renseignement qui doit être transmis au Ministre pour permettre l'examen de la demande mais une condition de la désignation. Cette condition doit faire l'objet d'un article distinct.

Il vaudrait mieux rédiger le texte néerlandais du paragraphe ler, 6° (devenant 5°), comme il est indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

Le paragraphe 2 comporte des conditions qui prétendent se rattacher à l'exigence imposée à l'organisme de droit privé par l'article 21, § 2, 2°, des lois coordonnées, d'être" subsidié directement ou indirectement par les pouvoirs publics", mais qui constituent en réalité des conditions nouvelles s'ajoutant à celles prévues par ces lois.

Si l'article 21, § ler, alinéa 3, des lois coordonnées, qui est relatif aux organismes de droit public, confère au Roi le pouvoir de fixer "d'autres conditions en application des règles précédentes", c'est-à-dire celles qui forment le paragraphe ler, il n'en va pas de même pour les règles contenues au paragraphe 2 qui est relatif aux organismes de droit privé, et le Roi ne peut instaurer des conditions plus sévères qui restreignent l'application de l'article 21, § 2, 2°.

Il est dès lors proposé de rédiger le paragraphe 2 comme suit :

"§ 2. La demande d'agrément émanant d'un organisme de droit privé doit contenir, outre les renseignements énumérés au paragraphe ler, la preuve de l'octroi par l'Etat ou par d'autres pouvoirs publics, de subsides directs ou indirects".

Article 4.

Selon le rapport au Roi, "La désignation ou l'agrément doit faire l'objet d'un arrêté royal motivé et délibéré en Conseil des Ministres".

.../...

La rédaction suivante est proposée :

"Article 4.-

Les arrêtés de désignation, d'agrément ou de refus sont motivés et délibérés en Conseil des Ministres".

Article 6.

Il y a une discordance entre le texte français et le texte néerlandais. Les mots "vóór het verstrijken van de geldigheidsduur" n'ont pas d'équivalent dans le texte français.

La dernière phrase du 2° s'applique manifestement non seulement au 2° mais aussi au 1°. Elle doit donc faire l'objet, comme dans le texte actuellement en vigueur, d'un alinéa 2.

Article 7.

La rédaction suivante est proposée pour l'alinéa 1er, 1° :

"1° si l'organisme a confié à l'objecteur de conscience des tâches autres que celles décrites dans sa demande;".

Il conviendrait d'écrire, au début de l'alinéa 1er, 2° : "s'il a procuré...".

Après l'alinéa 1er, 2°, l'alinéa 2 interrompt l'énumération des cas de retrait de la désignation ou de l'agrément.

L'usage recommande de reporter cette disposition après l'énumération formant l'alinéa 1er et d'en faire l'alinéa 2 qui commencera par les mots "Ne sont visés à l'alinéa 1er, 2°, ni les avantages ...".

L'alinéa 3 (devenant l'alinéa 4) devrait être rédigé comme suit :

"Le retrait définitif est décidé par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres".

VOORDRACHTFORMULIER.

In de Nederlandse tekst van het voordrachtformulier zouden vóór de woorden "van Onze in Raad vergaderde Ministers", de woorden "op het advies" moeten worden ingevoegd.

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 2.

Het zou beter zijn in de Nederlandse tekst de volzin die paragraaf 1 inleidt als volgt te redigeren :

"De van een publiekrechtelijke instelling uitgaande aanvraag om aanwijzing moet vermelden :".

Nog wat paragraaf 1 betreft, moge worden opgemerkt dat het niet gebruikelijk is streepjes te plaatsen vóór 1°, 2°, 3° ... ; deze zouden dus moeten vervallen. Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 6 en 7.

De tekst onder 2° redigere men als volgt :

"2° de jaarlijkse werkperiodes en de dagelijkse werktijdregeling;".

Paragraaf 1, 3°, legt de publiekrechtelijke instelling de verplichting op om het karakter van openbaar nut van de taken die zij vervult nader te omschrijven. Deze nadere bepaling is onnodig van de kant van een publiekrechtelijke instelling waarvan de taken uiteraard van openbaar nut zijn.

.../...

Derhalve wordt de volgende redactie voorgesteld :

"3° de omschrijving van de taken die zij door de gewetensbezwaarde wenst te laten uitvoeren;".

Het gebruik van het woord "omschrijving" in plaats van het woord "nomenclatuur" geeft aan dat de aan de gewetensbezwaarde toevertrouwde taken nader zullen worden bepaald, hetgeen controle mogelijk zal maken.

Paragraaf 1, 4°, bepaalt dat de publiekrechtelijke instelling de identiteit en de hoedanigheid dient op te geven van de persoon "die ten opzichte van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt voor de instelling verantwoordelijk is". Deze bepaling lijkt te beantwoorden aan de bij de wet aan de publiekrechtelijke persoon opgelegde verplichting om in te staan voor de dagelijkse controle op de gewetensbezwaarde. Als de Regering het zo bedoelt, zou de bepaling als volgt geredigeerd moeten worden :

"4° de identiteit en de hoedanigheid van de persoon die zal instaan voor de dagelijkse controle op de gewetensbezwaarde;".

In de tekst onder 5° is de vermelding "deze (staf) moet ten minste uit drie personen bestaan", niet zoals de overige bepalingen van paragraaf 1, een inlichting die aan de Minister moet worden verschaft om het onderzoek van de aanvraag mogelijk te maken, maar een voorwaarde om te worden aangewezen. Deze voorwaarde behoort in een afzonderlijk artikel te worden opgelegd.

.../...

Het zou beter zijn paragraaf 1, 6° (dat 5° wordt), als volgt te redigeren :

"5° de dwingende redenen in verband met het totale behandelde werkvolume en met het beschikbare personeel die de aanvraag wettigen".

Paragraaf 2 omvat voorwaarden die heten aan te sluiten bij het door artikel 21, § 2, 2°, van de gecoördineerde wetten aan de privaatrechtelijke instelling gestelde vereiste om "rechtstreeks of onrechtstreeks door de overheid gesubsidieerd (te) worden", maar die in werkelijkheid nieuwe voorwaarden zijn die worden gesteld bovenop die welke bij de genoemde wetten zijn opgelegd.

Artikel 21, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten, dat betrekking heeft op publiekrechtelijke instellingen, verleent de Koning wel de bevoegdheid voor het bepalen van "andere voorwaarden bij toepassing van de bovenstaande regels", dit wil zeggen die welke paragraaf 1 vormen. Maar dat geldt niet voor de regels die vervat zijn in paragraaf 2, die op de privaatrechtelijke instellingen betrekking heeft, en de Koning kan geen strengere voorwaarden invoeren die de toepassing van artikel 21, § 2, 2°, beperken.

Derhalve wordt voorgesteld paragraaf 2 als volgt te redigeren :

"§ 2. De van een privaatrechtelijke instelling uitgaande aanvraag om erkenning moet, behalve de in paragraaf 1 opgesomde inlichtingen, het bewijs bevatten van de toekenning van rechtstreekse of onrechtstreekse subsidies door de Staat of door andere openbare besturen".

.../...

Artikel 4.

Volgens het verslag aan de Koning "(moet) de aanwijzing of erkenning het voorwerp uitmaken van een met redenen omkleed en in Ministerraad overlegd koninklijk besluit".

De volgende redactie wordt voorgesteld :

"Artikel 4.-
De besluiten tot aanwijzing, erkenning of weigering worden met redenen omkleed en in Ministerraad overlegd".

Artikel 6.

Er is een discrepantie tussen de Franse en de Nederlandse tekst van de volzin die het artikel inleidt. De woorden "vóór het verstrijken van de geldigheidsduur" hebben geen equivalent in de Franse tekst.

Het is duidelijk dat de laatste volzin van 2° niet alleen op 2°, maar ook op 1° toepasselijk is. Hij behoort dus een tweede lid te vormen, zoals in de thans geldende tekst.

Artikel 7.

De volgende redactie wordt voorgesteld voor 1° van het eerste lid :

"1° indien de instelling aan de gewetensbezwaarde andere taken heeft toevertrouwd dan die welke in haar aanvraag zijn omschreven;".

.../...

Aan het begin van 2° van het eerste lid zou men moeten schrijven : "indien zij rechtstreeks ...".

Na 2° van het eerste lid komt een tweede alinea de opsomming onderbreken van de gevallen waarin de aanwijzing of de erkenning wordt ingetrokken.

In overeenstemming met de gangbare werkwijze wordt aanbevolen deze bepaling in te voegen na de opsomming die het eerste lid vormt en er het tweede lid van te maken dat kan beginnen met de volgende woorden : "In het eerste lid, 2°, worden niet bedoeld ...".

Het derde lid (dat het vierde lid wordt) zou als volgt moeten worden geredigeerd :

"Tot definitieve intrekking wordt besloten bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit".

La chambre était composée de

Messieurs : J. LIGOT, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

A. VANWELKENHUYZEN, conseillers d'Etat,
P. MARTENS, staatsraden,

F. DELPEREE, assesseurs de la section de législation,
P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : M. VAN GERREWEY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. A. VANWELKENHUYZEN.

Le rapport a été présenté par M. Ch. MENDIAUX, premier auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. A. VANWELKENHUYZEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Ch. MENDIAUX, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. VAN GERREWEY. J. LIGOT.